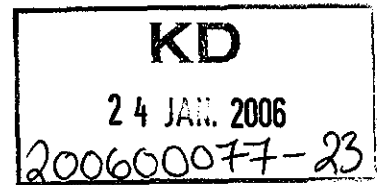

TRONDHEIM KOMMUNE
Bystyresekretariatet

Det Kongelige Utdannings- og forskningsdepartement
Postboks 8119 Dep

N-0032 OSLO

Vår saksbehandler
Solfrid Ulseth

Vår ref.
06/651/ A20 &13
oppgis ved alle henv.

Deres ref.
Roger Spidsberg

Dato
18.01.2006

**HØRINGSUTTALELSE - FORSLAG OM MIDLERTIDIG ENDRING I
FRISKOLELOVEN - STOPP FOR GODKJENNING AV FRITTSTÅENDE SKOLER -
FORSLAG OM ENDRING**

Trondheim formannskap behandlet saken i møte den 17.01.2006 og vedtok følgende:

Trondheim kommune mener at den midlertidige endringen av friskoleloven er en naturlig følge av Regjeringens arbeide med å støtte opp om den offentlige fellesskolen.

En midlertidig stans i godkjenning av nye privatskoler vil gi mulighet for en helhetlig gjennomgang av loven, slik at fremtidig praktisering blir i overensstemmelse med den ønskede politikk.

Endringsforslaget vil ikke føre til særlige problemer for Trondheim kommune og virker klargjørende overfor de som eventuelt skal innrette seg etter loven.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE
Bystyresekretariatet

Kari Aarnes
leder

Solfrid Ulseth

Vedlegg: Saksprotokoll fra Trondheim Formannskaps møte 17.01.2006

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Bystyresekretariatet
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Munkegata 1

Telefon:
+47 72546602

Telefaks:
+47 72547684

Organisasjonsnummer:
NO

E-postadresse: bystyret.postmottak@trondheim.kommune.no

Internettadresse:

Saksprotokoll

Utvalg: Formannskapet
Møtedato: 17.01.2006
Sak: 37/06

Resultat: Behandlet
Arkivsak: 06/651
Tittel: **HØRINGSUTTALELSE. FORSLAG OM MIDLERTIDIG ENDRING AV FRISKOLELOVEN- STOPP FOR GODKJENNELSE AV FRITTSTÅENDE SKOLER**

Behandling:

Odd Anders With (KrF) foreslo på vegne av KrF, H og FrP:

Regjeringens forslag om å stanse nye friskoler undergraver intensjonene i menneskerettene, både hva angår praktiseringen av foreldreretten og trosfriheten. I tillegg undergraver regjeringen respekten for offentlige myndigheter og Grunnloven ved at man stanser skoler som allerede har fått de samme myndigheters driftstillatelse.

Bondevik-regjeringen styrket den offentlige skolen, og dette må fortsette. Men dette står ikke i noen motsetning til at man tillater supplerende alternativer der foreldre og barn av ulike grunner ser seg tjent med dette.

Vi vil særlig vise til alvoret ved at regjeringen forsøker å undergrave nasjonalt og internasjonalt lov- og avtaleverk hvor både foreldreretten og trosfriheten så tydelig er ivaretatt. Selv om regjeringen har signalisert at man vil komme tilbake med et lovforslag som er i nærheten av den gamle privatskoleloven, har den samtidig uttalt behovet for å omdefinere "pedagogisk alternativ" og "religiøst grunnlag" på nytt. Regjeringen signaliserer dermed ikke bare en innskrenket valgfrihet, men samtidig at valgfriheten skal bli mindre på sårbare områder som har et sterkt vern i menneskerettighetene.

Grunnlovens § 97 utelukker at Stortinget kan vedta lover med tilbakevirkende kraft, og vi viser til alvoret i denne saken ved at det nå forberedes retts sak koblet til regjeringens forslag.

Votering:

Ved alternativ votering mellom innstillingen og With med fleres forslag ble innstillingen vedtatt mot 4 stemmer (1KrF, 2H, 1FrP).

VEDTAK:

Trondheim kommune mener at den midlertidige endringen av friskoleloven er en naturlig følge av Regjeringens arbeide med å støtte opp om den offentlige fellesskolen.

En midlertidig stans i godkjenning av nye privatskoler vil gi mulighet for en helhetlig gjennomgang av loven, slik at fremtidig praktisering blir i overensstemmelse med den ønskede politikk.

Endringsforslaget vil ikke føre til særlige problemer for Trondheim kommune og virker klargjørende overfor de som eventuelt skal innrette seg etter loven.

Rita Ottervik
Ordfører

for Kari Aarnes
Solveig Ulseth

Sakspapirer for Formannskapet

Saksnr.: Utvalg
37/06 Formannskapet

Møtedato
17.01.2006

HØRINGSUTTALELSE. FORSLAG OM MIDLERTIDIG ENDRING AV FRISKOLELOVEN- STOPP FOR GODKJENNELSE AV FRITTSTÅENDE SKOLER

Arkivsaknr.
06/651

Møtedato:
17.01.2006

Møtesaksnr.
37/06

Forslag til vedtak:

Trondheim kommune mener at den midlertidige endringen av friskoleloven er en naturlig følge av Regjeringens arbeide med å støtte opp om den offentlige fellesskolen.

En midlertidig stans i godkjenning av nye privatskoler vil gi mulighet for en helhetlig gjennomgang av loven, slik at fremtidig praktisering blir i overensstemmelse med den ønskede politikk.

Endringsforslaget vil ikke føre til særlige problemer for Trondheim kommune og virker klargjørende overfor de som eventuelt skal innrette seg etter loven.

Saksutredning:

Bakgrunn

Lov om frittstående skoler (friskoleloven), trådte i kraft 1. oktober 2003 og avløste privatskoleloven. Loven regulerer adgangen til, på visse vilkår, å opprette og å drive friskoler og adgangen til å få offentlig tilskudd til driften av skolene.

Loven har følgende formålsbestemmelse, jf. § 1-1 :” Formålet med denne lova er å medverke til at det kan opprettast og drivast frittstående skolar, mellom anna skolar oppretta av religiøse og/eller etiske grunnar og skolar oppretta som eit fagleg-pedagogisk alternativ, slik at foreldre og elevar kan velje andre skolar enn dei offentlege, jf. lov 21.05.99 nr. 30 om styrking av menneskerettighetens stilling i norsk rett

Regjeringen ønsker omfattende og helhetlige endringer i friskoleloven og vil arbeide for en ny lov som hovedsakelig skal bygge på den tidligere privatskoleloven. Departementet har satt i gang et større arbeid og intensjonen er å legge frem forslag til permanente endringer i friskoleloven for Stortinget våren 2007.

Endringene i friskoleloven gjennomføres for å sørge for en politisk kursendring, slik det er kommet til uttrykk i Soria-Moria-erklæringen. Regjeringen ønsker å begrense opprettelsen av private skoler som ikke utgjør et religiøst eller pedagogisk alternativ til den offentlige skolen.

Den midlertidige endringen er nødvendig for å justere utviklingen den forrige regjeringen satte i gang ved vedtaket av friskoleloven. Man ønsker nå å styrke den offentlige fellesskolen og stanse veksten i friskoler.

Departementet vil satse på kvalitet og mangfold i en skole for alle. For å lykkes med dette, er det nødvendig å stramme inn opprettelsen av friskoler som ikke utgjør et religiøst eller pedagogisk alternativ til den offentlige skolen.

Utviklingen i norsk skole og den generelle samfunnsutviklingen gjør det nødvendig å utrede nærmere hva som skal regnes som pedagogiske alternativer, og i hvilken grad loven skal tillate at det opprettes private skoler på religiøst grunnlag.

I påvente av forslaget til ny lov, har Kunnskapsdepartementet utarbeidet forslag til midlertidig endring i friskoleloven. Forslaget er sendt på høring med frist 31. januar 2006.

I høringsuttalelsen har rådmannen valgt å begrense kommentarene til de deler som angår lovendringens betydning for grunnskolen i Trondheim, slik at betydningen for videregående utdanning og fagskolene ikke kommenteres.

Forslaget til midlertidig endring i friskoleloven har to viktige punkt av betydning for grunnskolenivået: adgangen til å godkjenne nye friskoler oppheves midlertidig, dvs. at nye søkere som oppfyller lovens vilkår ikke lenger har krav på godkjenning. Og godkjente skoler som ikke er i drift før 13. desember 2005, vil ikke få drive virksomhet etter friskoleloven. Disse skolene mister godkjenningen med tilskudd til å drive etter friskoleloven.

Ved søknadsfristen 1. april 2005 var det innkommet en rekke søknader til Utdanningsdirektoratet. Skal en omlegging av friskoleordningen få reelle konsekvenser er det avgjørende at søknadene ikke innvilges.

For å forhindre urimelige følger av den midlertidige stansen i godkjenninger, åpner likevel departementet for unntak i helt spesielle tilfeller. Et aktuelt eksempel er såkalte grendeskoler, som opprettholdes eller opprettes i tilfeller der den offentlige skolen blir sentralisert.

Trondheim kommune

Endringsforslaget innebærer ikke at godkjente skoler, som allerede er startet, må innstille sin virksomhet. En nedleggelse ville i slike tilfeller kunne påføre elevene urimelige problemer og gi kommunene vanskeligheter med å finne alternative utdannelses tilbud.

Endringen gjelder nye skoler, slik at allerede godkjente skoler (i drift før 13.12.05) som tidligere, vil kunne søke om endring i elevtall, alderstrinn eller tilbud.

Den midlertidige endringen av loven gir et klart signal om regjeringens holdning. Samtidig får elever og foreldre, samt aktuelle aktører tydelig beskjed om hvilke regler de skal forholde seg til.

Skoler vil fortsatt kunne etableres med godkjenning etter opplæringsloven, se lovens §2-12 annet og tredje ledd, men uten rettigheter etter friskoleloven, dvs de taper retten til offentlig støtte, noe som i mange tilfeller vil gjøre det uinteressant å drive skolevirksomheten.

Hovedregelen er at grunnskoler får tilskudd av staten med 85 % av vanlige driftsutgifter til all godkjent undervisning som er omfattet av opplæringsloven. Driften av friskolene er dermed i hovedsak offentlig finansiert. Private grunnskoler kan også godkjennes etter opplæringsloven, men får da ikke rett til tilskudd fra staten.

I tillegg til statens tilskudd må kommunene dekke utgiftene til skyss og spesialundervisning ved privatskolene.

Justisdepartementets lovavdeling har utredet statens mulige erstatningsansvar som følge av de foreslåtte endringene. Er det i strid med Grunnlovens § 97 ved lov å gripe inn i allerede gitte tillatelser til drift av grunnskoler uten at det gis erstatning for eventuelt økonomisk tap som en følge av lovendringen? Etter en nærmere vurdering er konklusjonen at ” det ikke vil være i strid med Grunnlovens § 97 gjennom lov å trekke tilbake tillatelser til drift i tilfeller der virksomheten ikke er startet opp. Det gjelder selv om det ikke gis erstatning for økonomisk tap som følge av lovendringen.....”

I Trondheim kommune er det i dag etablert syv private barne- og ungdomsskoler. I tillegg ble Glørstad Private Skole godkjent i 2003/04, men den har ikke startet opp. For grunnskolen i Trondheim får således den midlertidige endringen ikke umiddelbar betydning.

Rådmannen vil til slutt vise til at det etter en faglig vurdering ikke er grunn til å tro at forslaget til midlertidig endring av friskoleloven vil føre til spesielle problemer for Trondheim kommune.

Rådmannen i Trondheim, 06.01.2006

Jonid Midtving
kommunaldirektør

Eli Heirung
rådgiver

Vedlegg: Høringsbrev
Forslag til lovendringer